

Högskolan i Skövde
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-17
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan i Skövde tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Skövde har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor emeritus Ingvar Lundberg, Göteborgs universitet (ordförande); docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); universitetsadjunkt Birgit Andersson, Umeå universitet; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; lärarstuderande Linda Bondeson, Södertörns högskola; docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet; lärarstuderande Patrick Böttiger, Örebro universitet; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Kari Fasting, Norges Idrottshögskola; professor Karsten Froberg, Syddanska universitet; lektor Tom Gullberg, Åbo Akademi; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; filosofie doktor Carla Jonsson, Stockholms universitet; professor emeritus Pertti Kansanen, Helsingfors universitet; professor emerita Inger Anne Kvalbein, Högskolan i Oslo; universitetslektor Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo; forskningsledare Mia Porko-Hudd, Åbo Akademi; universitetslektor Grethe Ravlo, Nationellt centrum för matematik, Trondheim; universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola; professor emeritus Helge Strömdahl; universitetslektor Björn Sundmark, Malmö högskola och lärarstuderande Pernilla Åhs, Högskolan Väst.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 13 oktober 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Skövde inte har förutsättningar att ge grundlärautbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan i Skövde tillstånd att utfärda grundläraexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Eric Lindesjö och Cecilia Nordqvist deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Medlemmarna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Det är relativt få lärare i förhållande till antalet studenter, men vi bedömer ändå att antalet lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Kompetensnivån har höjts under de senaste åren, men två professorer, en i fysik och en i socialpsykologi, är för lite. Lärosätet har försökt anställa flera professorer, men har inte lyckats. För tillfället finns det endast ett par doktorander, och forskningsmedlen är begränsade. Detta betyder i praktiken att en avsevärd andel av undervisningen inte är forskningsbaserad. Nuvarande lärreresurser täcker samtliga ämnesområden, men över hälften definieras som lärare i pedagogik. Vi bedömer att den vetenskapliga kompetensen inte är fullgod. Enligt redovisningen saknas lärare med doktorsexamen i ämnesdidaktik. Det finns heller ingen färdig plan över hur lärarnas vetenskapliga kompetens i ämnesdidaktik ska höjas. Den ämnesdidaktiska kompetensen är inte acceptabel. Lärreresursen består av både vetenskapligt meriterade lärare och lärare som besitter professionserfarenhet. Vi bedömer att lärarna har kompetens att uppfylla examensordningens krav på undervisning i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Formellt kvalificerade lärare med didaktisk kompetens i estetiska ämnen saknas och lärosätet söker förstärkning. Vi menar att lärarnas tid för reell kompetensutveckling inte är tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Försök till uppgradering av kompetens har till viss del lyckats, men bristen på avsatt tid och medel utgör ett problem för etableringen av en vetenskaplig miljö. Brist på medel för forskning avspeglar sig i utbildningsmiljön, som är begränsad både i fråga om vetenskaplig kompetens och forskningsområden.

Studenterna har praktik under samtliga terminer utifrån motivet att försöka knyta samman teori och praktik, dock är den verksamhetsförlagda utbildningen fragmenterad vilket motverkar helhet och sammanhang. Möjligheter till fördjupning i olika ämnen under den verksamhetsförlagda utbildningen blir därmed begränsad.

Högskolan har trots ansträngningar fortfarande ett svagt utvecklat internationellt samarbete, vilket också får konsekvenser för utbildningsmiljön.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö inte är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för utbildningen. Kursplanerna har tydliga mål, innehåll, undervisningsformer och examinationsformer, men skiljer sig för lite mellan inriktningen mot förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 samt 4–6.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I den utbildningsvetenskapliga kärnan och matematik är planerna identiska, även om högskolan under intervjuerna framhöll att differentiering sker bland annat vid föreläsningar och seminarier. De praktiska och estetiska ämnena är svagt tillvaratagna i kursplanerna. Högskolan har fokus på informations- och kommunikationsteknik, vilket borde ha synliggjorts mer i kursplanerna. Progressionen i kursplanerna är inte klart framskrivna utan måste utvecklas med en tydligare distinktion mellan grundnivå och avancerad nivå. Andelen internationell litteratur förblir därmed begränsad. Praktiska och estetiska lärprocesser är inte synligt inkluderade i de olika obligatoriska ämnena. Därutöver är de estetiska ämnena teknikpräglade och i undervisningen i musik och mediekunskap betonas mediedigitala aspekter.

En brist är att en stor del av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs innan studenterna har en tillräcklig ämneskompetens. Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen sker i samarbete med utbildade handledare på ett godtagbart sätt, dock saknas en tydligt utskrivna progression av den verksamhetsförlagda utbildningen i kursplanerna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Vi bedömer att lärosätet inte har visat att det finns organiserade och systematiska säkringssystem för utbildningen som kommer att studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen inte är tillfredsställande.

Samlad bedömning

På grund av bland annat att aspekten lärarresurs inte är tillfredsställande är vår samlade bedömning att Högskolan i Skövde inte har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstill- ståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundlärarexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkeslärarexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkerställer att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.